

Multipla intelligenser – Howard Gardner

Howard Gardner, professor i pedagogik, har under mer än 20 år av sin forskning visat att varje människa har olika "intelligenser". Gardner menar att varje barn är ett begåvat barn, men på skilda sätt. Varje person har också sin egen speciella inlärningsstil och sitt eget temperament. Gardners upptäckter har på senare år haft stor betydelse för planeringen av framtidens utbildning.

Han har hittills definierat nio olika intelligenser.

De sju ursprungliga kategorierna speglar människans personligheter och karaktärer. De flesta människor känner igen sig i flera av kategorierna, men det vanligaste är att man har utvecklat flera slags intelligenser-mer eller mindre. Man är stark inom vissa områden och svagare inom andra.

De ursprungliga 7 intelligenserna är:

Lingvistisk (språklig) intelligens:

Människor med väl utvecklad lingvistisk förmåga har stort ordförråd, god förmåga att tala, läsa och uttrycka sig i skrift, ett uttalat språköra och lätt för att lära sig främmande språk. Vidare tycker lingvisten om att lösa korsord, skriva brev samt fyller utan problem i blanketter och samlar fakta. Han/hon uppskattar språkligt korrekta formuleringar och är bra på att förklara sammanhang.

Logisk – matematisk intelligens:

Den logisk-matematiska intelligensen är duktig på matematik, tänker logiskt, har god förmåga att planera, hålla en tidsplan och har kontroll på debet och kredit – har lätt för att göra uppskattningar av mått och vikt. Han/hon har känsla för logiska mönster och sammanhang, förklaringar och analyser; kategoriserar, klassificerar, beräknar och prövar hypoteser.

Spatial (rumslig) intelligens:

Människor med välutvecklad spatial förmåga har lokalsinne, dvs lätt att hitta vägen och att läsa kartor och diagram. Han/hon lägger märke till små detaljer i sin omgivning och har lätt för att föreställa sig abstrakta saker, uppskattar konst, mode och inredning dvs har känsla för färg, linjer, mönster och form. Den spatialt intelligente lär inte heller ha några problem att fickparkera.

Kroppslig-kinestetisk intelligens:

Här finner vi människorna som gärna arbetar med händerna, som älskar att uttrycka sig med sin kropp i idrott, dans och andra fysiska utmaningar. Kinestetikern provar sig fram för att lära sig nya saker, är bra på skruva ihop monteringsfärdiga möbler, handarbete, hobbyarbete, leka med barn, laga mat och att baka. Han/hon kommer bättre ihåg det som provats med händerna än det som bara beskrivits teoretiskt. I denna intelligens ingår speciella fysiska färdigheter som t ex koordination, balans, fingerfärdighet, styrka, smidighet och hastighet.

Musikalisk intelligens:

Människor med musikalisk intelligens är intresserade både av att lyssna och själv utöva musik. De är bra på att känna igen melodier, slogans och sångverser och har stor förmåga att uppfatta, urskilja olikheter, omforma och uttrycka olika sorters musik.

I denna intelligens ingår känsla för rytm, tonhöjd, melodi och klangfärg hos ett musikstycke.

Interpersonell (social) intelligens:

Människor med interpersonell intelligens trivs bäst tillsammans med andra människor, är goda lyssnare, kan trösta och är lyhörda för andras problem. De vill arbeta ihop med andra människor, är bra på att leda och vägleda andra – och att medla vid konflikter. Dessutom har de stort tålamod i jämförelse med, engagerar sig gärna i

föreningar. Denna intelligens kännetecknas också av stor förmåga att uppfatta förändringar i ansiktsuttryck, röstlägen och gester hos andra.

Intrapersonell (reflekterande) intelligens:

Människor med välutvecklad intrapersonell intelligens upplever stort välbefinnande av att vara ensam och njuter av sitt eget sällskap. Han/hon har god förmåga att planera sin tid; förstår sina egna reaktioner och känslor, trivs med att arbeta självständigt, vet på förhand vad som är bra eller dåligt för den egna personen och når ställda mål. Bra självdisciplin och mycket medveten om sina starka och svaga sidor.

Till den ursprungliga listan på sju intelligenser har Gardner senare lagt till en åttonde och en nionde:

Natur-intelligens:

Typiskt för denna intelligens är förmågan att kunna förstå sammanhang i naturen, ett slags "ekologisk förmåga". Har en instinktiv förståelse för naturen. De har ofta gröna fingrar och en förståelse för djur. De vandrar på fritiden, är ofta djurägare och är intresserade av dokumentärfilmer om djur och natur. De är skickliga på att åtskilja olika träslag, hundraser, fågelarter och blommor.

Existens-intelligens:

Människor med välutvecklad existens-intelligens har ett medfött intresse för de stora livsfrågorna. Finns Gud? Vart är mänskligheten på väg? Han/hon reflekterar mycket över livet och döden och diskuterar gärna religion och filosofi.

Det finns alltså många sätt att vara intelligent på, enligt Gardner.

Hur är du intelligent?